

The Millie Arbesfeld
Midreshet Yom Rishon

Sunday Morning Learning Program for Women

WWW.MIDRESHETYOMRISHON.ORG

ETHICS OF WAR

*Tanach:
Strategies from the
Battlefield*

Mrs. Nechama Price
ב' חשון תשע"ה • October 26, 2014

Zanach: Strategies from the Battlefield

Nechama Price - Midreshet Yom Rishon

I. THE IDEAL BATTLE:

A. Avraham:

1) **בראשית יד-טז** יד וישמע אברם כי נשבה אחיו ולקח את-חניכיו ילדי ביתו שמנה עשר ושלש מאות וירדף עד-דן: טו ויחלק עליהם | לילה הוא ועבדיו ונכס וירדפם עד-חובה אשר משמאל לדמשק:

B. Moshe:

2) **במדבר כא-כג-כה** כג ולא-נתן סיון את-ישראל עבר בגבלו ויאסף סיון את-כל-עמו ויצא לקראת ישראל המדברה ויבא יהצה וילחם בישראל: כד ויפחו ישראל לפי-חרב ויירש את-ארצו מארזן עד-יבקל עד-בני עמון כי עז גבול בני עמון: כה ויפח ישראל את כל-הערים האלה וישב ישראל בכל-ערי האמרי בחשבון ובכל-בנותיה:

במדבר כא-לג-לה לג ויפנו ויעלו דרך הבשן ויצא עוג מלך-הבשן לקראתם הוא וכל-עמו למלחמה אדרעי: לה ויפנו אתו ואת-בניו ואת-כל-עמו עד-בלתי השאירו-לו שריד ויירשו את-ארצו:

C. Yehoshua:

3) **יהושע י לד** ויעבר יהושע וכל-ישראל עמו מלכיש עגלנה ויחנו עליה וילחמו עליה: לה וילכדוה ביום ההוא ויכנה לפי-חרב ואת כל-הנפש אשר-בה ביום ההוא החרים ככל אשר-עשה ללכיש: לו ויעל יהושע וכל-ישראל עמו מעגלנה חברונה וילחמו עליה: לו וילכדוה ויכנה לפי-חרב ואת-מלכה ואת-כל-עריה ואת כל-הנפש אשר-בה לא-השאירו שריד ככל אשר-עשה לעגלון ויחרם אותה ואת כל-הנפש אשר-בה:

D. Otniel ben Kenaz

4) **שופטים ג:י** ותהי עליו רוח יהוה וישפט את-ישראל ויצא למלחמה ויתן יהוה בידו את כושן רשעתים מלך ארם ותעז ידו על כושן רשעתים:

II. THE MIRACULOUS BATTLE:

A. Moshe:

6) **שמות ד:א** ויען משה ולאמר והן לא-נאמינו לי ולא ישמעו בקלי כי אמרו לא-נראה אלך יהוה: **שמות ה:כא** ויאמרו אלהים ירא יהוה עליכם וישפט אשר הבשיתם את-ריחנו בעיני פרעה ובעיני עבדיו לתת-חרב בידם להרגנו: **שמות ו:ט** וידבר משה בן אל-בני ישראל ולא שמעו אל-משה מקצר רוח ומעבדה קשה:

7) **שמות ג:טו** ולאמר עוד אלהים אל-משה כה תאמר אל-בני ישראל יהוה אלהי אבותיכם אלהי אברהם אלהי יצחק ואלהי יעקב שלחתי אליכם זה-שמי לעלם וזה זכרי לדר דר:

8) **שמות ד:ל-לא** וידבר אהרן את כל-הדברים אשר-דבר יהוה אל-משה ויעש האות לעיני העם: לא ויאמן העם וישמעו כי-פקד יהוה את-בני ישראל וכי ראה את-ענלים ויקדו וישתחוו:

9) **שמות יד:לא** וירא ישראל את-היך הגדלה אשר עשה יהוה במצרים וייראו העם את-יהוה ויאמינו ביהוה ובמשה עבדו:

B. Yehoshua:

10) **חזק ואמץ**

דברים א:לח יהושע בן-נון העמד לפניך הוא יבא שמה אתו חזק כי-הוא ינחלנה את-ישראל: **דברים לא:ו** ויקרא משה ליהושע ולאמר אליו לעיני כל-ישראל חזק ואמץ כי אתה תבוא את-העם הזה אל-הארץ אשר נשבע יהוה לאבותם לתת להם ואתה תנחילנה אותם: **דברים לא:כג** ויצא את-יהושע בן-נון ויאמר חזק ואמץ כי אתה תביא את-בני ישראל אל-הארץ אשר-נשבעתי להם ואני אהיה עמך:

יהושע א:ו חזק ואמץ כי אתה תנחיל את-העם הזה את-הארץ אשר-נשבעתי לאבותם לתת להם: **יהושע א:ז** כח חזק ואמץ מאד לשמר לעשות ככל-התורה אשר צוה משה עבדי אל-תסור ממנו ימיו ושמואל למען תשכיל בכל אשר תלך:

Zanach: Strategies from the Battlefield

Nechama Price - Midreshet Yom Rishon

יהושע אט הלא צייתיד חזק ואמץ אל-תערץ ואל-תחת כי עמד יהוה אליהו בכל אשר תלך:
יהושע איח כל-איש אשר ימרה את-פיו ולא ישמע את-דבריך לכל אשר-תצוו יומת כק חזק ואמץ:

11) יהושע אט-ז טז ונענו את-יהושע לאמר כל אשר-צויתנו נעשה ואל-כל-אשר תשלחנו נלך: זי ככל אשר-שמענו אל-משה בן נשמע אליך רק יהיה יהוה אליהו עמד כאשר היה עם-משה:
מצודת דוד שם איז רק וכו' - ר"ל לא נשמע אליך רק כשיהיה ה' עמך וכו' אבל לא בזולת זה:

12) יהושע דיג ביום ההוא גדל יהוה את-יהושע בעיני כל-ישראל ויראו אותו כאשר יראו את-משה כל-ימי חייו:

13) יהושע ה-א ויהי כשמע כל-מלכי האמורי אשר בעבר הירדן למה וכל-מלכי הכנעני אשר על-הים את אשר-הוביש יהוה את-מי הירדן מפני בני-ישראל עד-עברנו [ועברם] וימס לבבם ולא היה בם עוד רוח מפני בני-ישראל:

14) יהושע וכו ויהי יהוה את-יהושע ויהי שמעו בכל-הארץ:

15) שמות יז ט ולאמר משה אל-יהושע בחר-לנו אנשים וצא להלחם בעמלק מחר אנכי נצב על-ראש הגבעה ומטה האלהים בידך: יועש יהושע כאשר אמר-לו משה להלחם בעמלק ומשה אהרן וחור עלו ראש הגבעה: יא והיה כאשר ירים משה ידו וגבר ישראל וכאשר יניח ידו וגבר עמלק:
יב וידי משה כבדים ויחור-אבן וישומו תחתיו וישב עליה ואהרן וחור תמכו בידיו מזה אחד ומזה אחד ויהי ידיו אמונה עד-בא השמש: יג ויחלש יהושע את-עמלק ואת-עמו לפי-חרב:

16) שמות יז ב וירב העם עם-משה ולאמרו תנו-לנו מים ונשתה ולאמר להם משה מה-תריבון עמדי מה-תנסון את-יהוה: ג ויצמא שם העם למים וילך העם על-משה ולאמר למה זה העליתנו ממצרים להמית אתי ואת-בני ואת-מקני בצמא: ד ויצעק משה אל-יהוה לאמר מה אעשה לָעם הזה עוד מעט וסקלני: ז ויקרא שם המקום מסה ומריבה על-דיב | בני ישראל ועל נסתם את-יהוה לאמר היש יהוה בקרבנו אם-אין:

17) יהושע ח ח ולאמר יהוה אל-יהושע אל-תירא מהם כי בידך נתתים לא-יעמד איש מהם בפניך:
ט ויבא אליהם יהושע פתאם כל-הלילה עלה מן-הגלגל: י ויהמם יהוה לפני ישראל ויפס מכה גדולה בגבעון וירדום דרך מעלה בית-חורן ויפסם עד-עזקה ועד-מקדה: יא ויהי בנסם | מפני ישראל הם במורד בית-חורן ויהוה השליך עליהם אבנים גדולות מן-השמים עד-עזקה וימתו רבים אשר-מתו באבני הברד מאשר הרגו בני ישראל בחרב:

יב אז ידבר יהושע ליהוה ביום תת יהוה את-האמורי לפני בני ישראל ולאמר | לעיני ישראל שמש בגבעון דום וירח בעמק אילון: יג וידם השמש וירח עמד עד-יקום גוי איביו הלא-היא כתובה על-ספר הישר ויעמד השמש בחצי השמים ולא-אץ לבוא פיום תמים: יד ולא היה פיום ההוא לפניו ואחריו לשמע יהוה בקול איש כי יהוה נלחם לישראל:

III. TRICK STRATEGY:

A. Yehoshua

18) יהושע ז ה ויפס מהם אנשי העי כשלשים וששה איש וירדום לפני השער עד-השברים ויפסו במורד וימס לבב-העם ויהי למים:

כו ויקימו עליו גל-אבנים גדול עד היום הזה וישב יהוה מחרונו אפו על-כן קרא שם המקום ההוא עמק עכור עד היום הזה:

19) יהושע ח-א ולאמר יהוה אל-יהושע אל-תירא ואל-תחת קח עמך את כל-עם המלחמה וקום עלה העי ראה | נתתי בידך את-מלך העל ואת-עמו ואת-עירו ואת-ארצו: ב ועשית לעי ולמלכה כאשר עשית לקירחו ולמלכה רק-שללה ובהמתה תבא לכם שים-לך ארב לעיר מאחריה:

20) יהושע ח יח ולאמר יהוה אל-יהושע נטה בפידון אשר-בידך אל-העי כי בידך אתנגה ויט יהושע בפידון

Zanach: Strategies from the Battlefield

Nechama Price - Midreshet Yom Rishon

אשר-בידו אל-העיר: יט והארוב קם מהלה ממקומו וירצו פנטות ידו ויבאו העיר וילכדוה וימרו ויציתו את-העיר באש: כ ויפנו אנשי העיר אחריהם ויראו והנה עלה עשן העיר השמימה ולא-הלה בהם ידים לנוס הנה והנה והעם הנס המדבר נהפך אל-הרודף: כא ויהושע וכל-ישראל ראו כי-לכד הארב את-העיר וכי עלה עשן העיר וישבו ויכו את-אנשי העי:

B. Gidon:

(21) שופטים ו ב ותעז יד-מדן על-ישראל מפני מדון עשו להם | בני ישראל את-המנהרות אשר בהרים ואת-המערות ואת-המצדות: ג והיה אם-זרע ישראל ועלה מדנו ועמלק ובני-קדם ועלו עליו: ד ויחנו עליהם וישחיתו את-יבול הארץ עד-בואד עגה ולא-ישאירו מחיה בישראל ושה ושור וחמור: ה פי הם ומקיניהם ועלו ואהליהם יבאו [ויבאו] כזי-ארבה לרב ולהם ולגמליהם אין מספר ויבאו בארץ לשחתה:

(22) שופטים ז טז-כה יט ויבא גדעון ומאה-איש אשר-איתו בקצה המחנה ראש האשמרת התיכונה אד הקם הקימו את-השמרים ויתקעו בשופרות ונפוץ הפדים אשר בידם: כ ויתקעו שלשת הראשים בשופרות וישברו הפדים ויחזיקו ביד-שמאולם בלפדים ובד-ימילם השופרות לתקוע ויקראו תרב ליהנה ולגדעון: כא ויעמדו איש תחתיו סביב למחנה ויבא כל-המחנה ויריעו ויניסו [ויניסו]: כב ויתקעו שלש-מאות השופרות וישם יהנה את תרב איש ברעהו ובכל-המחנה וינס המחנה עד-בית השטה צריתה עד שפת-אבל מחולה על-טבת:

C. War Against Binyamin:

(23) שופטים ככו ויעלו כל-בני ישראל וכל-העם ויבאו בית-אל ויבכו וישבו שם לפני יהוה ויצומו ביום ההוא עד-הערב ויעלו עלות ושלמים לפני יהוה:

(24) שופטים כ לו והארב החישו ויפשטו אל-הגבעה וימשד הארב ונד את-כל-העיר לפי-חרב: לח והמועד היה לאיש ישראל עם-הארב הרב להעלותם משאת העשן מן-העיר: לט ויהפך איש-ישראל במלחמה ויבנימו החל להפוז חללים באיש-ישראל כשלשים איש כי אמרו אד נגוף נגוף הוא לפנינו כמלחמה הראשנה:

B. Shaul:

(25) שמואל א יכב וישאלו-עוד ביהוה הבא עוד הלם איש ס ויאמר יהוה הנה הוא נחבא אל-הפלים: כו וגם-שאויל הקד לביתו גבעתה וילכו עמו החיל אשר-נגע אלהים בלבם: כז ובני בלעל אמרו מה-ישענו זה ויבאו ולא-הביאו לו מנחה ויהי כמחריש:

(26) שמואל א יאז ויקח צמד בקר וינתחאו וישלח בכל-גבול ישראל ביד המלאכים | לאמר אשר איננו יצא אחרי שאויל ואתר שמואל כה יעשה לבקרו ויפל פחד-יהוה על-העם ויצאו כאיש אחד:
(27) שמואל א יא יד ויאמר שמואל אל-העם לכו ונלכה הגלגל ונחדש שם המלוכה: טו וילכו כל-העם הגלגל וימלכו שם את-שאויל לפני יהוה בגלגל ויזבחו-שם זבחים שלמים לפני יהוה וישמח שם שאויל וכל-אנשי ישראל עד-מאד:

IV. PERSONAL VICTORIES LEADING TO BATTLES:

A. Ehud vs. Eglon:

(28) שופטים גטו ויזעקו בני-ישראל אל-יהוה ויקם יהוה להם מושיע את-אהוד בן-גרא בן-הימילי איש אטר יד-ימינו וישלחו בני-ישראל בידו מנחה לעגלון מלך מואב:

(29) שופטים ג כא וישלח אהוד את-יד שמואלו ויקח את-החרב מעל ירך ימינו ויתקעה בבטנו: כז ויהי בבואו ויתקע בשופר בהר אפרים וירדו עמו בני-ישראל מן-ההר והוא לפנייהם:

B. Yonatan vs. Plishtim:

(30) שמואל א יד יב ויענו אנשי המצבה את-יונתן | ואת-נשא כליו ויאמרו עליו אלינו ונודיעה אתכם דבר ויאמר יונתן אל-נשא כליו עלה אחרי כי-נתנם יהוה ביד ישראל: יג ויעל יונתן על-ידו ועל-רגליו ונשא כליו אחריו ויפלו לפני יונתן ונשא כליו ממותת אחריו: יד ותהי המכה הראשנה אשר הכה יונתן ונשא כליו כעשרים איש כבחי מענה צמד שדה: טו ותהי חרדה במחנה בשדה ובכל-העם המצב והמשחית חרדו גם-המכה ותרגז הארץ ותהי לחרדת אלהים:

Zanach: Strategies from the Battlefield

Nechama Price - Midreshet Yom Rishon

C. David vs. Goliath

(31 שמואל א ז) יא וישמע שאול וכל־ישראל את־דברי הפלשתי האלה ויחתו ויראו מאד:
כה ויאמר | איש ישראל הראיתם האיש העלה הזה כי לתרף את־ישראל עלה והיה האיש אשר־נפנו ועשרנו
| המלך | עשר גדול ואת־בתו יתן־לו ואת־בית אביו יעשה חפשי בישראל:

(32 שמואל א ז) נא ויבך דוד ויעמד אל־הפלשתי ויקח את־חרבו וישלפה מתערה וימתתהו ויכרת־בה
את־ראשו ויראו הפלשתיים כימת גבורם וינסו: נב ויקמו אנשי ישראל ויהודה ויעו וירדפו את־הפלשתיים
עד־בואצן גיא ועד שערי עקרון ויפלו חללי פלשתיים בדרך שערים ועד־גת ועד־עקרון:

V. INDIVIDUAL FIGHTS OWN BATTLE:

A. Shamgar:

(33 שופטים ג:לא) ואחריו היה שמגר בן־ענת ויך את־פלשתיים שש־מאות איש במלמד הבקר וישע גם־הוא
את־ישראל:

B. Shimshon

(34 שופטים טו:טו) וימצא לחי־חמור טריה וישלח ידו ויקחה ויך־בה אלף איש:

VI. BATTLES THAT WE LOSE:

(35 יהושע ז) וימעלו בני־ישראל מעל בתרם ויקחו עכו בן־כרמי בן־זבדי בן־זרח למטה יהודה מן־החרם
ויחר־אף יהוה בבני ישראל:
ד ויעלו מן־העם שמה כשלת אלפים איש וינסו לפני אנשי העי ה ויכו מהם אנשי העי כשלים ושה
איש וירדום לפני השער עד־השברים ויכוס במורד וימס לבב־העם ויהי למים:
י ויאמר יהוה אל־יהושע קם לך למה זה אתה נפל על־פניך: יא חטא ישראל וגם עברו את־בריתי אשר
צויתי אותם וגם לקחו מן־החרם וגם גנבו וגם כחשו וגם שמו בכליהם: יב ולא יכלו בני ישראל לקום לפני
איביהם ערף יפנו לפני איביהם כי היו לחרם לא אוסיו להיות עמכם אם־לא תשמידו החרם מקרבכם:

Back to Avraham: Battle of the 4 and 5 Kings

(36 בראשית יד)

I. Battle of Five Kings vs. Four Kings:

ח ויצא מלך־סדם ומלך עמרה ומלך אדמה ומלך צבילי (צבילי) ומלך בלע הוא צער ויערכו אתם מלחמה בעמק השדים: ט את
דרך־לעמר מלך עילם ותדעל מלך גוים ואמר־פל מלך שנער ואריו מלך אלסר ארבעה מלכים את־החמשה:

II. The 5 kings lose:

י ועמק השדים בארת בארת חמר וינסו מלך־סדם ועמרה ויפלו־שמה והנשארם הרה נסו:

III. All the רכוש is taken

יא ויקחו את־כל־רכש סדם ועמרה ואת־כל־אכלם וילכו: יב ויקחו את־לוט ואת־רכשו בן־אחי אברם וילכו והוא ישב בסדם:

I. Avraham joins battle and attacks:

יג ויבא הפליט ויגד לאברם העברי והוא שכו באלני ממרא האמורי אחי אשכל ואחי ענר והם בעלי ברית־אברם: יד וישמע אברם
כי נשבה אחיו ויזק את־חניכיו וילחי ביתו שמנה עשר ושלש מאות וירדף עד־דן:

II. They (4 kings) lose:

טו ויחלק עליהם | לילה הוא ועבדיו ויפס וירדפם עד־חובה אשר משמאל לדמשק

III. All רכוש is returned:

טז וישב את־כל־הרכש וגם את־לוט אחיו ורכשו השיב וגם את־הנשים ואת־העם:

Zanach: Strategies from the Battlefield

Nechama Price - Midreshet Yom Rishon

37) בראשית רבה מג:ג שמנה עשר ושלוש מאות: ריש לקיש בשם בר קפרא אליעזר לבדו היה. מנין אליעזר שמנה עשר ושלוש מאות.

38) בראשית רבה מג:ג רבי יהודה אמר אברהם היה משליך עליהם עפר והוא נעשה חרבות, קש ונעשה חצים. ורבי נחמיה אמר.. הן היו משליכים חרבות על אברהם ונעשין עפר, חצים והן נעשין קש.

39) בראשית רבה מג:א וישמע אברם כי נשבה אחיו, (תהלים קיב) "משמועה רעה לא יירא נכון לבו בטוח בה' סמוך לבו לא יירא עד אשר יראה בצריו", **משמועה רעה לא יירא, זה אברהם כי עתה ידעתי כי ירא אלהים אתה, נכון לבו בטוח בה'**, ומצאת את לבבו נאמן לפניך, סמוך לבו לא יירא שנאמר (בראשית טו) אל תירא אברם, עד אשר יראה בצריו, ויחלק עליהם לילה.

40) ויקרא בשם ה'

בראשית יב:ח ויעתק משם ה'הרה מקדם לבית אל ויט אהלה בית אל מיס והעי מקדם ויבן שם מזבח ליהוה ויקרא בשם יהוה:

בראשית יג: ג וילך למסעיו מנגב ועד בית אל עד המקום אשר היתה שם אהלה בתחלה בין בית אל ובין העי: ד אל מקום המזבח אשר עשה שם בראשונה ויקרא שם אברם בשם יהוה:

בראשית יג:ח ויאהל אברם ויבא וישב באלני ממרא אשר בחברון ויבן שם מזבח ליהוה:

בראשית כא:לג ויטע אשל בבאר שבע ויקרא שם בשם יהוה אל עולם:

41) בראשית יד יח ומלכי צדק מלך שלם הוציא לחם ויין והוא כהן לאל עליון: יט ויברכהו ויאמר ברוך אברם לאל עליון קנה שמים וארץ: כ וברוך אל עליון אשר מגן צריך בידך ויתן לו מעשר מכל:

42) בראשית יד כא ויאמר מלך סדם אל אברם תן לי הנפש והרכש קח לך: כב ויאמר אברם אל מלך סדם הרמותי ידי אל יהוה אל עליון קנה שמים וארץ: כג אם מחויל ועד שרוך נעל ואם אקח מכל אשר לך ולא תאמר אני העשרתי את אברם: כד בלעדי רק אשר אכלו הנערים וחלק האנשים אשר הלכו אתי ענר אשכל וממרא הם יקחו חלקם:

43) בראשית כ יד ויקח אבימלך צאן ויבקר ועבדים וישפחות ויתן לאברהם וישב לו את שרה אשתו: טו ויאמר אבימלך הנה ארצי לפניך בטוב בעיניך שב:

44) בראשית יב יח ויקרא פרעה לאברם ויאמר מה זאת עשית לי למה לא הגדת לי כי אשתך הוא: יט למה אמרת אחתי הוא ואקח אתה לי לאשה ועתה הנה אשתך קח ולך: כ ויצו עליו פרעה אנשים וישלחו אתו ואת אשתו ואת כל אשר לו:

45) בראשית כ כב ויהי בעת ההוא ויאמר אבימלך ופיכל שר צבאו אל אברהם לאמר אלהים עמד בכל אשר אתה עשה: כג ועתה השבעה לי באלהים הנה אם תשקור לי ולניני ולנכדי פחסד אשר עשיתי עמד תעשה עמדי ועם הארץ אשר גרתי בה: